

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5127 від 22.02.2021
Народні депутати України
Л. Василенко та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції розробки родовищ корисних копалин, переробки мінеральної сировини та проведення гірничих робіт»

У проекті, метою якого відповідно до п. 2 пояснювальної записки до нього є, зокрема, «часткова дерегуляція адміністративних процедур у надрокористуванні», пропонується внести ряд зміни до Кодексу України про надра (далі – КУН) та Гірничого закону України. У цих змінах, зокрема: скасовується погодження користувачами надр з відповідними центральними органами виконавчої влади правил технічної експлуатації, проектів і планів розробки родовищ корисних копалин (виключення зі ст. 51 КУН ч. 2), а також щорічний розгляд та погодження органами гірничого нагляду плану розвитку гірничих робіт підприємства (виключення зі ст. 19 Гірничого Закону ч. 5). Крім цього, зі ст. 51 КУН виключається ч. 3, згідно з якою «користування надрами на підставі спеціального дозволу на геологічне вивчення бурштиноносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ з подальшим видобуванням бурштину (промисловою розробкою родовищ), на ділянках бурштиноносних надр, що розміщені на порушених земельних ділянках, здійснюється на підставі типових проектів та/або технологічних схем у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

Реалізація проекту, на думку суб'єктів права законодавчої ініціативи, «призведе до зменшення адміністративного навантаження на надрокористувачів, що сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості України в очах вітчизняних та іноземних інвесторів та створить підґрунтя для збільшення рівня видобутку вуглеводнів в Україні» (п. 6 пояснювальної записки до проекту).

Проект не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-ІХ. Проект також не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16.06.2020 № 689-ІХ.

Головне управління, проаналізувавши проект, вважає, що пропозиція щодо скасування погодження користувачами надр з відповідними центральними органами виконавчої влади правил технічної експлуатації, проектів і планів розробки родовищ корисних копалин виглядає дискусійною з огляду на таке.

Згідно з ч. 1 ст. 5 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» *«державній охороні і регулюванню використання на території України підлягають: навколишнє природне середовище як сукупність природних і природно-соціальних умов та процесів, природні ресурси, як залучені в господарський обіг, так і невикористовувані в економіці в даний період (земля, надра, води, атмосферне повітря, ліс та інша рослинність, тваринний світ), ландшафти та інші природні комплекси»*. Водночас завданням КУН у його ст. 2 визначено *«регулювання гірничих відносин з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян»*.

Однією із форм такого регулювання є передбачене у ст. 51 КУН погодження користувачами надр з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці правил технічної експлуатації, проектів і планів розробки родовищ корисних копалин та переробки мінеральної сировини, *в частині дотримання вимог законодавства про надра*. Зазначимо, що згідно з Методичними рекомендаціями щодо погодження правил технічної експлуатації, проектів і планів розробки родовищ корисних копалин та переробки мінеральної сировини, затверджених наказом Голови Державної служби геології та надр України від 22.02.2013 № 96, при затвердженні названих документів розглядаються такі питання як: загальна геологічна характеристика ділянки робіт; плани щодо використання розкривних та вміщуючих порід; збалансованість видобутку багатих і бідних руд (для рудних родовищ); оцінка впливу на геологічне середовище (підземні води, можливий розвиток небезпечних геологічних процесів та ін.).

При цьому, таке погодження (разом з іншими формами державного регулювання відповідних суспільних відносин) *має забезпечити належне виконання ст. 53 КУН щодо основних вимог при розробці родовищ корисних копалин та переробці мінеральної сировини*. Зокрема, згідно з вказаною статтею при розробці родовищ корисних копалин повинні забезпечуватися: застосування раціональних, екологічно безпечних технологій видобування корисних копалин і вилучення наявних у них компонентів; вибіркового відпрацювання багатих ділянок родовищ, що призводить до втрат запасів корисних копалин; здійснення дорозвідки родовищ корисних копалин та інших геологічних робіт, проведення маркшейдерських робіт, ведення технічної документації; раціональне використання розкривних порід і відходів виробництва; безпечне для людей,

майна і навколишнього природного середовища ведення робіт тощо, а при переробці мінеральної сировини повинні забезпечуватися: додержання технологічних схем переробки мінеральної сировини, що забезпечують раціональне і комплексне вилучення корисних компонентів; раціональне використання відходів переробки (шламу, пилу, стічних вод та ін.) тощо.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: М. Муравська

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/119775 від 06.04.2021

464605